

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl samosoudkyní JUDr. Lenkou Loudovou ve věci

žalobce: **X. X. X.**, narozený dne X
státní příslušnost Vietnamská socialistická republika
naposledy zajištěn v X

proti
žalovanému: **Policie České republiky, Krajské ředitelství policie hl. m. Prahy**
sídlem Kaplanova 2055/4, 148 00 Praha 4

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 28. 8. 2024, č. j. KRPA-78397-34/ČJ-2024-000022-ZZC,

takto:

- I. Žaloba se zamítá.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

1. Žalobce se žalobou podanou Městskému soudu v Praze domáhal zrušení v záhlaví označeného rozhodnutí Policie České republiky, Krajského ředitelství policie hl. m. Prahy, Odboru cizinecké policie, Oddělení pobytové kontroly, pátrání a eskort (dále jen „žalovaný“), jímž byla podle ust. § 124 odst. 3 zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o pobytu cizinců“), prodloužena doba zajištění žalobce za účelem správního vyhoštění stanovená rozhodnutím žalovaného ze dne 5. 3. 2024, č. j. KRPA-

Shodu s prvopisem potvrzuje J. S.

78397-10/ČJ-2024-000022-ZZC, a rozhodnutím ze dne 30. 5. 2024, č. j. KRPA-78397-24/ČJ-2024-000022-ZZC, o 90 dnů.

II. Žalobní body

2. Žalobce namítal, že žalovaný porušil ust. § 3, § 50, § 52 a § 68 zákona č. 500/2004 Sb., správního řádu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“), čl. 8 Listiny základních práv a svobod a čl. 3, 5, 8 Evropské úmluvy o lidských právech a další ustanovení podle zákona o pobytu cizinců, Úmluvy o právním postavení uprchlíků a Úmluvy proti mučení.
3. Rozhodnutí o prodloužení zajištění je nepřiměřené z hlediska celkové délky zajištění a s ohledem na dostupnost možných alternativ, které nebyly dostatečně zohledněny. Prodloužení zajištění má zásadně negativní dopad na psychické zdraví žalobce. Žalobce se obává o svou budoucnost, zajištění vnímá jako trest, kterému nerozumí. Žalobce odkázal na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 17. 6. 2015, č. j. 1 Azs 39/2015-56, podle kterého nestačí sebelépe odůvodnit, proč by mírnější opatření nebyla v daném případě účinná, zákon vyžaduje učinit alespoň jeden pokus formou opatření neomezujícího osobní svobodu. Správní orgán nedostatečně zdůvodnil neuložení alternativ, respektive se o takovou alternativu ani jednou nepokusil, žalobce tak nadále zajišťuje automaticky. Žalobce měl být umístěn do Pobytového střediska Havířov.
4. Žalovaný prodloužil v napadeném rozhodnutí dobu zajištění o 90 dní na celkem 270 dní, což tak přesahuje hranici maximální možné délky zajištění 180 dní. Pokud byla doba zajištění prodloužena o 90 dnů, mělo být konkrétně uvedeno, jaké dílčí kroky bude třeba učinit během těchto 90 dnů, a jaká je časová náročnost těchto jednotlivých kroků. Žalovaný svým povinností vůbec nedostál, pouze paušálně uvedl výčet jednotlivých kroků, aniž by je doplnil konkrétním časovým odhadem. Jedinou indicií, že se odůvodnění týká skutečně případu žalobce, je zmínění Imigračního odboru Ministerstva veřejné bezpečnosti Vietnamu v Hanoji, s nímž bude během procesu nadále komunikováno. Jinak je celý text naprosto obecný a použitelný na jakýkoliv případ, což vyvolává pochybnosti o individuálním posouzení případu žalobce.
5. Komunikace s Imigračním odborem Ministerstva veřejné bezpečnosti Vietnamu v Hanoji probíhá již skoro půl roku, od 19. 3. 2024, přičemž žalobce uvádí, že žije na území České republiky (dále jen „ČR“) přes 20 let, s rodiči se přestěhoval do ČR jako dítě. Je zřejmé a pro každého pochopitelné, že žalobce pravděpodobně není evidován ve Vietnamu a není občanem tohoto státu. Proto předání nebo správní vyhoštění není možné vykonat, žalobce je de facto osobou bez státní příslušnosti. Vyhoštění žalobce do země původu je v jeho případě prakticky i právně nerealizovatelné a zajištění tím pádem postrádá účel daný zákonem. Správní orgány přitom musí zvážit, zda výkon vyhoštění je alespoň potenciálně možný. Pokud by správní vyhoštění nepřipadalo v úvahu, postrádalo by zákonem aprobovaného smyslu. Správní orgán má povinnost se zabývat v řízení o zajištění cizince možnými překážkami správního vyhoštění v případech, kdy jsou mu tyto překážky v době rozhodování o zajištění známy nebo v řízení vyšly najevo. V takové situaci je povinen možné překážky před rozhodnutím o zajištění cizince předběžně posoudit a učinit si úsudek o tom, zda je správní vyhoštění alespoň potenciálně možné. O zajištění cizince nelze rozhodnout, pokud zákonný účel omezení osobní svobody cizince nebude pravděpodobně možné uskutečnit. Žalovaný ignoruje fakt, že

odpověď od správních orgánů Vietnamu trvá skoro půl roku. Za situace, kdy vyhoštění nelze realizovat, zajištění pozbývá svého účelu a stává se nezákonným. Žalovaný postupoval nepřiměřeně a v rozporu se zásadami činnosti správních orgánů, když žalobce zbavil osobní svobody za účelem vyhoštění, o kterém věděl nebo vědět měl, že je právně i fakticky nerealizovatelné.

6. Napadené rozhodnutí vykazuje známky zmatečnosti a nedostatečného individuálního posouzení. Žalobce po celý čas spolupracuje, žalovanému sdělil své celé jméno a příjmení, datum a místo narození, místo trvalého pobytu, státní příslušnost. Navíc žalobce nekladl při svém zadržení žalovaným žádný odpor, na kladené otázky při pohovoru odpovídal pravdivě, a celkově žalovanému během celého řízení v rámci svých možností poskytoval součinnost. Dokonce, aby ukončil své utrpení, požádal o dobrovolný návrat, který žalovaný také od doby zajištění nemůže provést. Skutečnost, že žalobce se žalovaným v dobré víře plně spolupracoval, nebyla zohledněna.
7. Na území ČR se nachází přítelkyně žalobce, která je občankou ČR a momentálně je těhotná, otcem zatím nenarozeného dítěte je žalobce. Nemožnost svou rodinu vidět má špatný psychický vliv nejen na něj, ale i na jeho těhotnou přítelkyni.

III. Vyjádření žalovaného

8. Žalovaný navrhl zamítnutí žaloby. Má za to, že své rozhodnutí dostatečně odůvodnil. Žalovaný nebyl do dne vydání napadeného rozhodnutí oprávněn realizovat správní vyhoštění žalobce. Kroky k ověření totožnosti žalobce a k vydání náhradního cestovního dokladu již byly učiněny ze strany Ředitelství služby cizinecké policie. Realizace správního vyhoštění je ve stanovené době možná. Žalovaný také jasně a dostatečně definoval, proč nepřistoupil k možnosti užití mírnějších opatření, také podrobně zdůvodnil délku prodloužení zajištění.
9. K možnému dopadu žalobou napadeného rozhodnutí do soukromého či rodinného života žalovaný uvedl, že sám žalobce v protokolu o podání vysvětlení neuvedl žádnou informaci, že zde má těhotnou přítelkyni. Žalobce v protokolu o podání vysvětlení uvedl, že na území ČR má jenom svého syna, který však žije se svou matkou. Na základě uvedeného, nelze tedy považovat následně uvedenou těhotnou přítelkyni, se kterou žalobce nežije ve společné domácnosti, za vztah obdobný vztahu rodinnému dle ustanovení § 15a odst. 3 písm. b) zákona o pobytu cizinců.
10. Dne 13. 9. 2024 došlo k realizaci správního vyhoštění žalobce leteckou cestou do domovského státu v rámci dobrovolného návratu.

IV. Obsah správního spisu

11. Ze správního spisu soud zjistil tyto, pro řízení podstatné, skutečnosti.
12. Žalobce byl dne 4. 3. 2024 zajištěn, neboť z pobytové kontroly vyplynulo, že nedisponuje žádným cestovním dokladem a na území ČR pobýval na základě průkazu žadatele o udělení mezinárodní ochrany s platností do 10. 10. 2023, když jiné řízení, které by žalobce opravňovalo k pobytu na území ČR, zjištěno nebylo.

13. Rozhodnutím žalovaného ze dne 29. 9. 2021, č. j. KRPA-69765-36/ČJ-2021-000022-SV, bylo žalobci uloženo správní vyhoštění s dobou, po kterou mu nelze umožnit vstup na území členských států Evropské unie, v trvání tří let. Doba k vycestování byla žalobci tímto rozhodnutím stanovena do 40 dnů ode dne nabytí právní moci rozhodnutí. Rozhodnutím Ředitelství služby cizinecké policie, Příjímací středisko Zastávka, ze dne 26. 9. 2023, č. j. CPR-25236-26/ČJ-2023-931200-SV, bylo žalobci uloženo správní vyhoštění s dobou zákazu pobytu v trvání čtyř let. Doba k vycestování byla žalobci tímto rozhodnutím stanovena do 30 dnů od okamžiku, kdy žalobce pozbude postavení žadatele o udělení mezinárodní ochrany, a poté, co odpadne důvod znemožňující jeho vycestování po nabytí právní moci rozhodnutí o vyhoštění.
14. Dne 5. 3. 2024 žalobce podal vysvětlení, ve kterém mimo jiné uvedl, že je zdravotně v pořádku. Je si vědom svého prvního správního vyhoštění v roce 2021. O správním vyhoštění v roce 2023 neví nic. Neví, kde má svůj cestovní doklad a pro vydání nového nepodnikl žádné kroky. Bydlí v Praze, přesnou adresu nezná. Peníze má z brigád. K osobním poměrům uvedl, že je svobodný a má syna, který žije se svojí matkou. Na území ČR nemá žádný majetek, závazky ani pohledávky. Peníze na vycestování v současné době nemá. Na území ČR byl odsouzen za drogy a sám užívá pervitin. V zemi původu se nemá kam vrátit, ale něco by si tam zařídil. Je to pro něj nicméně bezpečná země. Za překážku ve vycestování označil svého syna. K možností uložením zvláštních opatření uvedl, že bydlí v Praze v pronajatém pokoji s tím, že pobyt nikde nehlásil. Nemá doručovací adresu, nemá ani označenou domovní schránku ani zvonek. Má jen minimální hotovost a nemá nikoho, kdo by za něj složil kauci. Dále uvedl, že se zde nemůže hlásit a zdržovat se na místě určeném policií.
15. Následně žalovaný vydal dne 5. 3. 2024 rozhodnutí č. j. KRPA-78397-10/ČJ-2024-000022-ZZC o zajištění žalobce na 90 dnů ode dne omezení osobní svobody. Rozhodnutím Ředitelství služby cizinecké policie ze dne 27. 5. 2024, č. j. CPR-28006-5/ČJ-2024-930310-V227, bylo rozhodnuto o žádosti žalobce o propuštění ze zařízení pro zajištění cizinců tak, že se žádosti nevyhovuje a účastník řízení se nepropouští.
16. Z přípisu Ředitelství služby cizinecké policie ze dne 29. 5. 2024 se podává, že veškeré dokumenty týkající se žádosti o ověření totožnosti a vystavení náhradního cestovního dokladu pro žalobce byly dne 13. 3. 2024 zaslány prostřednictvím styčného úředníka Evropské unie pro navrácení cizinců do domovského státu, když do současné doby Ředitelství neobdrželo žádnou odpověď na stav žádosti o ověření totožnosti žalobce. Podle tohoto přípisu ověření totožnosti a vystavení náhradního cestovního dokladu z vietnamské strany může trvat až 3 měsíce, přičemž tato doba se může v některých případech i navýšit, zejména pokud ověřovaný cizinec nemá u sebe žádný jiný doklad totožnosti nebo alespoň jeho kopii.
17. Žalovaný rozhodnutím ze dne 30. 5. 2024, č. j. KRPA-78397-24/ČJ-2024-000022-ZZC, rozhodl podle § 124 odst. 3 zákona o pobytu cizinců o prodloužení zajištění žalobce za účelem jeho správního vyhoštění, a to o 90 dnů. Žaloba proti tomuto rozhodnutí byla zamítnuta zdejším soudem, rozsudkem ze dne 3. 7. 2024, č. j. 20 A 23/2024 -29.
18. Napadeným rozhodnutím ze dne 28. 8. 2024 pak byla doba zajištění prodloužena o dalších 90 dnů, Žalovaný konstatoval, veškeré dokumenty týkající se žádosti o ověření totožnosti a vystavení náhradního cestovního dokladu pro žalobce byly dne 13. 3. 2024 zaslány prostřednictvím styčného úředníka Evropské unie pro navrácení cizinců do

domovského státu, následně byl učiněn dotaz na styčného úředníka EURLO, následně byla věc od května 2024 urgována pětkrát, naposledy 21. 8. 2024. Zároveň je však z praxe žalovaného známo, že se v obdobných případech daří získat náhradní cestovní doklad pro občany Vietnamské socialistické republiky, naposledy se to podařilo u osmi osob, u kterých byla totožnost ověřována od dubna 2024.

19. V napadeném rozhodnutí žalovaný k pobytové historii cizince konstatoval, že žalobce byl dne 20. 3. 2021 odsouzen trestním příkazem za prodej drog (sp. zn. 67 T 23/2021). Rozhodnutím žalovaného ze dne 29. 9. 2021, č. j. KRPA-69765-36/ČJ-2021-000022-SV, bylo žalobci uloženo správní vyhoštění na dobu tří let. Rozhodnutí nabylo právní moci dne 21. 10. 2021, cizinec ve stanovené době (40 dní) nevystoupal, proto byl dne 13. 9. 2022 zajištěn (rozhodnutí ze dne 13. 9. 2022, č. j. KRPA-297599-12/ČJ-2022-000022-ZZC). V době zajištění dne podal dne 20. 9. 2022 žádost o udělení mezinárodní ochrany. S touto žádostí nebyl úspěšný, žaloba pak byla zamítnuta (právní moc dne 6. 5. 2023). Cizinec byl oprávněn pobývat do 4. 6. 2023, nevystoupal, avšak dne 4. 7. 2023 podal druhou žádost o udělení mezinárodní ochrany, tato byla rozhodnutím ze dne 16. 8. 2023 zamítnuta (právní moc dne 5. 10. 2023). Rozhodnutím Ředitelství služby cizinecké policie, Příjemací středisko Zastávka, ze dne 26. 9. 2023, č. j. CPR-25236-26/ČJ-2023-931200-SV, bylo žalobci uloženo správní vyhoštění na čtyři roky, s dobou k vycestování do 30 dnů od okamžiku, kdy žalobce pozbude postavení žadatele o udělení mezinárodní ochrany, a poté, co odpadne důvod znemožňující jeho vycestování po nabytí právní moci rozhodnutí o vyhoštění. Cizinec měl vycestovat do 30. 11. 2023. Žalobce nevystoupal a následně byl zajištěn při realizační akci TOXI týmu se zaměřením na varny dne 4. 3. 2024.
20. Žalovaný uvedl, že z jednání cizince je patrna liknavá snaha o řešení opakovaného neoprávněného pobytu na území ČR a snaha o dodržování platných zákonů na území ČR. Cizinec uvedl, že o skutečnosti, že mu byla zamítnuta druhá žádost o azyl, nevěděl, a dále nevěděl, že má vycestovat na základě vydaného rozhodnutí o správním vyhoštění (č. j. CPR-25236-26/ČJ-2023-931200-SV). K tomuto žalovaný konstatoval, že v době podané druhé žádosti o azyl a vedeného řízení o správním vyhoštění cizinec na své adrese pro doručování poštu nepřebíral. Pokud by měl cizinec označenu poštovní schránku a zvonek a o stav obou řízení, o kterých věděl, projevil alespoň trochu zájem, nemusel se do této situace dostat. Vzniklý stav je tedy pouze vinou cizince a jeho liknavého přístupu. Rovněž si cizinec nezařídil náhradní cestovní doklad. Cestovním dokladem nedisponuje a nepodniká žádné kroky k jeho získání. Toto jednání deklaruje další cizincův přístup k jeho snaze o oprávněný pobyt. Pokud by nedošlo k odhalení neoprávněného pobytu cizince činností Policie ČR, cizinec by i nadále pobýval na území v rozporu s uloženým rozhodnutím o správním vyhoštění.

V. Hodnocení věci Městským soudem v Praze

21. Městský soud v Praze o věci samé rozhodl bez jednání dle ust. § 172 odst. 5 zákona o pobytu cizinců, jelikož účastníci řízení v zákonné pětidenní lhůtě po podání žaloby nenavrhli projednání věci při ústním jednání a soud nepovažuje nařízení ústního jednání za nezbytné.
22. Soud přezkoumal žalobou napadené rozhodnutí v rozsahu žalobcem uplatněných žalobních bodů, kterými je vázán (§ 75 odst. 2 věta první zákona č. 150/2002 Sb., soudní

Shodu s prvopisem potvrzuje J. S.

řád správní, ve znění pozdějších předpisů, dále jen „s. ř. s.“). Po zhodnocení uvedených skutečností dospěl soud k závěru, že žaloba není důvodná.

23. Podle ust. § 124 odst. 1 písm. b) zákona o pobytu cizinců *policie je oprávněna zajistit cizince staršího 15 let, jemuž bylo doručeno oznámení o zahájení řízení o správním vyhoštění anebo o jehož správním vyhoštění již bylo pravomocně rozhodnuto nebo mu byl uložen jiným členským státem Evropské unie zákaz vstupu platný pro území členských států Evropské unie a nepostačuje uložení zvláštního opatření za účelem vycestování, pokud je nebezpečí, že by cizinec mohl mařit nebo ztěžovat výkon rozhodnutí o správním vyhoštění, zejména tím, že v řízení uvedl nepravdivé údaje o totožnosti, místě pobytu, odmítl tyto údaje uvést anebo vyjádřil úmysl území neopustit nebo pokud je takový úmysl zjevný z jeho jednání.*
24. Podle § 123b odst. 1 zákona o pobytu cizinců *zvláštním opatřením za účelem vycestování cizince z území (dále jen „zvláštní opatření za účelem vycestování“) je a) povinnost cizince oznámit policii adresu místa pobytu, zdržovat se tam, každou jeho změnu oznámit následující pracovní den policii a ve stanovené době se na adrese místa pobytu zdržovat za účelem provedení pobytové kontroly, b) složení peněžních prostředků ve volně směnitelné měně ve výši předpokládaných nákladů spojených se správním vyhoštěním (dále jen „finanční záruka“) cizincem, kterému je zvláštní opatření za účelem vycestování uloženo; peněžní prostředky za cizince může složit státní občan České republiky nebo cizinec s povoleným dlouhodobým anebo trvalým pobytem na území (dále jen „složitel“), c) povinnost cizince osobně se hlásit policii v době policií stanovené, nebo d) povinnost cizince zdržovat se v místě určeném policií a ve stanovené době být v tomto místě přítomen za účelem provedení pobytové kontroly.*
25. Podle ust. § 125 odst. 1, 2, 3 zákona o pobytu cizinců *doba zajištění nesmí překročit 180 dnů a počítá se od okamžiku omezení osobní svobody. V případě cizince mladšího 18 let nebo rodiny s nezletilými dětmi nesmí doba zajištění překročit 90 dnů. Policie je oprávněna prodloužovat dobu trvání zajištění podle § 124 až 124b i nad dobu stanovenou v odstavci 1 věty první za podmínky, že vyhoštění cizince je uskutečnitelné v době trvání zajištění, pokud a) cizinec v průběhu zajištění zmařil výkon správního vyhoštění nebo vycestování, b) cizinec uvádí nepravdivé údaje, které jsou nezbytné pro zajištění náhradního cestovního dokladu, nebo je odmítá uvést, nebo c) v průběhu získávání nezbytných dokladů pro výkon správního vyhoštění dochází i přes řádné úsilí policie ke zpoždění ze strany třetích zemí. Doba trvání zajištění podle odstavce 2 písm. a) a b) nesmí překročit v souhrnu 545 dnů, podle odstavce 2 písm. c) 365 dnů a počítá se od okamžiku omezení osobní svobody. O prodloužení doby trvání zajištění vydá policie rozhodnutí, které je prvním úkonem v řízení. Odvolání, obnova řízení ani přezkumné řízení nejsou přípustné.*
26. Zajištění cizince představuje zásadní omezení jeho osobní svobody, tedy jednoho z nejvýznamnějších základních práv jednotlivce. Proto je přípustné jen za podmínek definovaných nejen zákonem o pobytu cizinců a návratovou směrnicí, ale především ústavním pořádkem ČR (čl. 8 Listiny základních práv a svobod, čl. 5 Evropské úmluvy o ochraně lidských práv, čl. 9 odst. 1 Mezinárodního paktu o občanských a politických právech). Z judikatury Evropského soudu pro lidská práva plyne, že délka zajištění nesmí přesáhnout dobu přiměřenou vzhledem ke sledovanému cíli (rozhodnutí velkého senátu Evropského soudu pro lidská práva, dále jen „ESLP“, ze dne 29. 1. 2008 ve věci Saadi proti Velké Británii, stížnost č. 13229/03). Jedná se o jedno z kritérií, jímž se posuzuje soulad zbavení osobní svobody s čl. 5 Evropské úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod (srov. k tomu rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 19. 10. 2011, č. j. 1 As 93/2011-79). Podle ESLP lze zbavení osobní svobody podle čl. 5 odst. 1

písm. f) Evropské úmluvy o ochraně lidských práv ospravedlnit pouze probíhajícím vyhošťovacím nebo vydávacím řízením. Pokud takové řízení není vedeno s náležitou pečlivostí, zajištění přestává být v souladu s tímto ustanovením. Správní orgány jsou povinny při rozhodování o zajištění za účelem správního vyhoštění aktivně a svědomitě postupovat v řízení o správním vyhoštění, aby důvody trvajících zajištění byly ospravedlnitelné.

27. Při přezkumu rozhodnutí o prodloužení doby zajištění ve správním soudnictví jsou soudy povinny k žalobní námitce přezkoumat, zda zajištění cizince je oprávněné a zda policie postupuje v řízení o správním vyhoštění s náležitou pečlivostí, aktivně, svědomitě a bez zbytečných průtahů. Soudní přezkum zákonnosti zajištění zahrnuje rovněž hodnocení, zda zajištění cizince směřuje k jeho primárnímu cíli. Bez zkoumání procesní aktivity správního orgánu v řízení o vyhoštění by zásah do osobní svobody cizince zůstal bez ochrany a takto limitovaná soudní ochrana by nemohla vyloučit svévolné postupy správních orgánů. Správní orgán proto musí především zdůvodnit, jaké kroky směřující k vyhoštění dosud učinil a z jakého důvodu nebylo dosud možné vyhoštění realizovat.
28. Předpokladem prodloužení zajištění je pak také skutečnost, že vyhoštění bude alespoň potenciálně možné (srov. usnesení rozšířeného senátu ze dne ze dne 23. 11. 2011, č. j. 7 As 79/2010-150, č. 2524/2012 Sb. NSS).
29. Žalobce v žalobě tvrdí, že není možné správní vyhoštění, protože nemá doklad totožnosti a má zde těhotnou přítelkyni.
30. Soud konstatuje, že tvrzení o těhotné přítelkyni žalobce v průběhu správního řízení neuváděl, pokud jej tvrdí v žalobě, není ničím podloženo a je zcela obecné. Žalobce neuvedl žádné podrobnosti, neposkytl soudu ani identifikaci přítelkyně, není zřejmá ani její státní příslušnost, žalobce neuvádí ani tvrzení, proč by to mělo znemožňovat jeho zajištění (resp. vyhoštění). Při výslechu dne 5. 3. 2024 uvedl, že nemůže vycestovat kvůli synovi, tato otázka již byla vyhodnocena v řízení o správním vyhoštění. Matka jeho syna uvedla, že žalobce se se synem nijak nestýká, nijak spolu nekomunikují, jednou jí poslal výživné ve výši 8 000 Kč. Žalovaný k zásahu do soukromého a rodinného života konstatoval, že žalobce v péči syna nemá, ani se nepodílí na jeho výchově. Žalobce v žalobě tyto skutečnosti nezpochybnil. Soud nepřehlédl dlouhou dobu žalobce na území ČR, ale z obsahu spisu nevyplývá, že by si zde žalobce vytvořil vazby takové intenzity, která by bránila jeho vyhoštění. Část této doby také pobýval ve výkonu trestu odnětí svobody, když byl odsouzen k trestu odnětí svobody v délce čtyř let za výrobu a distribuci drog.
31. Je pravdou, že žalobce cestovním dokladem nedisponuje, nicméně je zřejmé, že v době vydání napadeného rozhodnutí byly činěny úkony směřující k vydání náhradního cestovního dokladu a k ověření totožnosti žalobce, nic nenasvědčuje tomu, že by realizace správního vyhoštění možná nebyla. Nezákonnost rozhodnutí o prodloužení doby zajištění nezpůsobují problémy při získávání náhradních cestovních dokladů, pokud je výkon správního vyhoštění alespoň potenciálně možný, žalovaný nebyl při přípravě vyhoštění pasivní a zdržení vyhoštění bylo způsobeno výlučně pasivitou orgánů cizincovi země původu v kombinaci s tím, že sám cizinec cestoval bez cestovních dokladů (srov. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 13. 2. 2019, č. j. 6 Azs 353/2018-20, ze dne 27. 4. 2016, č. j. 10 Azs 275/2015-40, či ze dne 16. 3. 2016, č. j. 3 Azs 283/2015-62).

32. Je třeba též zdůraznit, že podle § 103 písm. n) zákona o pobytu cizinců je povinností cizince pobývat na území (ČR) pouze s platným cestovním dokladem a oprávněním k pobytu. Žalobce v žalobě nezpochybnil závěr žalovaného, podle kterého obě tyto povinnosti porušil. Logickým a předpokládaným důsledkem neoprávněného pobytu cizince na území ČR je jeho vyhoštění, nejsou-li dány zákonné překážky pro tento postup, které však v případě žalobce zjištěny nebyly. Do doby, než bude možné správní vyhoštění fakticky realizovat, lze cizince podle zákona o pobytu cizinců zajistit. Cizinci bylo správní vyhoštění prvně uloženo v roce 2021, měl tedy dostatečně dlouhou dobu, aby si zajistil cestovní doklad a vycestoval. Svoji situaci nijak neřešil, kde má cestovní doklad neví, ani si jej nepokusil zajistit. Tímto se však dostal do situace, kdy je nezbytné jeho zajištění po dobu, než se žalovanému podaří pro žalobce náhradní cestovní doklad získat.
33. Tvzení žalobce, že správní vyhoštění je právně i fakticky nerealizovatelné není jakkoli podloženo.
34. Pokud jde o odůvodnění délky zajištění, resp. jeho prodloužení, má soud za to, že žalobcem namítané zdůvodnění doby prodloužení zajištění nelze považovat za nedostatečně určité a nepřezkoumatelné. Napadené rozhodnutí stanoví popisuje nejen kroky nutné k realizaci správního vyhoštění, ale i jejich odhadovaný časový rámec. Žalovaný odůvodnil, že je třeba ověřit totožnost žalobce a zajistit vydání náhradního cestovního dokladu, což vyžaduje součinnost orgánů jeho domovského státu a reakce třetích zemí se pohybuje v délce od 40 do 60 dnů. Další doba je nutná pro úkony spojené se zajištěním samotné přepravy žalobce (zajištění letenky nebo průvozu přes třetí země), celkový odhad pro tyto úkony nutné pro realizaci zajištění činil 90 dnů. Žalobce ani nevznášá konkrétní argumenty, ze kterých by bylo možné dovodit, že by popsané úkony měly trvat kratší dobu. Soud nespatřuje nezákonnost rozhodnutí v tom, pokud žalovaný vychází z obvyklé potřebné doby, stanovené na základě praxe, protože jiné informace správní orgán nemá.
35. Pokud bylo namítáno, že zajištění již překročilo maximální možnou dobu zajištění v délce 180 dní, soud konstatuje, že v případě, že v průběhu získávání nezbytných dokladů pro výkon správního vyhoštění dochází i přes řádné úsilí policie ke zpoždění ze strany třetích zemí, lze zajištění prodloužit až na 365 dní [§ 125 odst. 2 písm. c), odst. 3 téhož zákona], což je i případ žalobce.
36. Pokud jde o námitky týkající se nevyužití zvláštních opatření, soud v obecné rovině souhlasí se žalobcem, že před rozhodnutím o zajištění by měl správní orgán zvažovat využití mírnějších (tzv. zvláštních) opatření podle § 123b zákona o pobytu cizinců (povinnost oznámit policii adresu místa pobytu, zdržovat se tam, složení finanční záruky, povinnost osobně se hlásit policii v době policií stanovené nebo zdržovat se v místě určeném policií a ve stanovené době být v tomto místě přítomen za účelem provedení pobytové kontroly) namísto zajištění, ale současně sdílí důvody uvedené v napadeném rozhodnutí, pro které žalovaný k jejich aplikaci nepřistoupil. Volba zmíněných zvláštních opatření je totiž vázána na předpoklad, že cizinec bude vůbec schopen a ochoten povinnosti plynoucí ze zvláštních opatření plnit, že bude se státními orgány spolupracovat při jejich realizaci a že jejich uložením nebude ohrožen výkon rozhodnutí o správním vyhoštění (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 28. 6. 2017, č. j. 1 Azs 349/2016-48, nebo ze dne 16. 5. 2019, č. j. 10 Azs 48/2019-33). V tomto směru nejde jen o to, že se žalobce nacházel v ČR nelegálně, což by samo o sobě

zřejmě důvodem pro vyloučení zvláštních opatření nebylo, ale žalobce především neuvedl (ve správním řízení ani v žalobě) nic, z čeho by bylo možno usuzovat, že by mírnější opatření byla v jeho případě realizovatelná, zároveň z jeho pobytové historie lze dovodit, že bez zajištění by nedošlo k naplnění cílů správního vyhoštění.

37. Žalovaný se na stranách 6 a 7 napadeného rozhodnutí dostatečně zabýval možnostmi užití zvláštních opatření za účelem správního vyhoštění žalobce a řádně u jednotlivých opatření odůvodnil, proč k nim nebylo možné v případě žalobce přistoupit. Na tuto část odůvodnění napadeného rozhodnutí proto soud v podrobnostech také odkazuje. Žalobce sám v žalobě neuvedl, v čem konkrétně spatřuje deficity posouzení možností uložení mírnějších opatření, ani jaké konkrétní mírnější opatření by v jeho případě dostačovalo k dosažení účelu zajištění. Při podání vysvětlení žalobce sdělil, že nezná svou přesnou adresu nezná, má jen pronajatý pokoj, pobyt nikde nehlásil, nemá ani označenou domovní schránku ani zvonek, na území ČR nemá žádný majetek, závazky ani pohledávky, peníze na vycestování v současné době nemá. Má jen minimální hotovost a nemá nikoho, kdo by za něj složil kauci. Dále uvedl, že se zde nemůže hlásit a zdržovat se na místě určeném policií. Na území ČR byl odsouzen za trestnou činnost související s drogami a sám užívá pervitin. Za těchto okolností nemůže jeho námitka nedostatečného posouzení a odůvodnění nevyužití možností mírnějších opatření obstát, a to zejména pro její obecnost, když žalovaný se možnostmi uložení zvláštních opatření za účelem vycestování žalobce zjevně zabýval a u každého jednotlivého opatření zvlášť a následně i v souhrnu odůvodnil, proč k nim namísto zajištění nepřistoupil. Je nutno též zdůraznit, že žalobci již bylo správní vyhoštění uděleno dvakrát, ani jednou dobrovolně nevycestoval. Tyto okolnosti nemůže převážit skutečnost, že u správního orgánu podal vysvětlení (poté, co byl zajištěn při akci policie zaměřené na varny drog).
38. Pokud žalobce citoval rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 17. 6. 2015, č. j. 1 Azs 39/2015-56, když toto rozhodnutí mělo konstatovat, že nestačí sebelépe odůvodnit, proč by mírnější opatření nebyla v daném případě účinná, zákon vyžaduje učinit vždy alespoň jeden pokus formou opatření neomezujícího osobní svobodu, tento závěr odkazovaný rozsudek neobsahuje a zákon žádnou takovou podmínku nestanoví. Odkazovaný rozsudek se týkal skutkově zcela odlišné situace, a to když je spolu se zajištěnými rodiči do zařízení pro zajištění cizinců umísťováno i dítě a je třeba zohlednit i vhodnost podmínek panujících v zařízení pro zajištění pro pobyt nezletilých dětí. Žalobce je dospělým zdravým jedincem, není ani nezletilým, ani zranitelnou osobou, jeho námitka, že měl být zajištěn v Pobytovém středisku Havířov, není důvodná.
39. Ve zbytku jsou žalobní tvrzení o porušení příslušných ustanovení zákona o pobytu cizinců, správního řádu, Listiny základních práv a svobod a Evropské úmluvy o ochraně lidských práv a dalších smluv formulovány toliko obecně, obecné odkazy na porušení různých ustanovení přitom nepředstavují řádný žalobní bod (viz usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 20. 12. 2005, č. j. 2 Azs 92/2005-58, usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 20. 3. 2018, č. j. 10 Azs 65/2017-72). Rozhodnutí není ani zmatečné, ani nedostatečně individualizované.
40. Ze všech shora uvedených důvodů soud neshledal žalobu důvodnou, a proto ji dle § 78 odst. 7 s. ř. s. zamítl.

41. O náhradě nákladů řízení jeho účastníků soud rozhodl podle § 60 odst. 1 s. ř. s. Žalobce ve věci neměl úspěch, proto mu náhrada nákladů řízení nenáleží, a žalovanému žádné náklady řízení nad rámec úřední činnosti nevznikly.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Praha 19. září 2024

JUDr. Lenka Loudová v. r.

samosoudkyně

Shodu s prvopisem potvrzuje J. S.